

I česká škola může být Světová

Zajímají vás globální témata? Baví vás metody aktivního učení a školní projekty? Chcete změnit své okolí k lepšímu a připravit žáky na život v propojeném světě? Můžete se zapojit do programu Světová škola.

Oceněním Světová škola se v současné době pyšní 125 českých mateřských, základních a středních škol a téměř dvě stovky dalších škol z Evropy. V České republice získal program záštitu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva zahraničních věcí a OSN Česká republika.

Světová škola je místem, kde:

- globální témata tvoří přirozenou součást výuky a života školy;
- se žáci pod vedením týmu učitelů zabývají aktivně světovým děním a sledují aktuální vývoj v rozvoje světě;
- žáci, učitelé i širší veřejnost získávají informace o globální problematice;
- žáci identifikují místní problémy s globálními přesahem a usilují o jejich řešení;
- je nejméně jedenkrát za rok ve spolupráci s místní partnerskou organizací uspořádána akce;
- je společný cíl přispět k řešení vybraného problému.

Každá škola má velký potenciál být aktivní členem komunity

Východím předpokladem programu Světová škola je, že každá škola má velký potenciál být aktivní členem komunity, již je součástí. Škola je totiž místem, kam pravidelně kromě dětí a učitelů přicházejí také rodiče. Žáci se nejnáze učí porozumět souvislostem ve světě prostřednictvím toho, co znají nebo mohou poznat ve

svém blízkém okolí. A právě škola může hrát významnou roli v životě celé obce či jiné komunity, kde spolupráce mezi členy může přinést pozitivní změnu pro všechny občany.

Základem programu je, že podporuje vzdělávání a přípravu žáků na reálný život v globalizovaném světě a opírá se o jednoduchou metodologii tří kroků: uč se - zjišťuj - jednej.

- **Uč se** o daných tématech v různých předmětech. Úvodní aktivity ukazují žákům i pedagogům důležitost globálních témat a pomáhají jim pochopit, jak mohou pozitivně ovlivnit celosvětové dění.
- **Zjišťuj**, jak na tom vaše škola a vaše lokalita je vzhledem k vybrané problematice, neboli proved' průzkum v místě školy. Aktivity se soustředí na různé globální problémy, které žáci využijí ke zjištění, nakolik jejich škola či obec přispívá k řešení vybraných problémů.
- **Jednej** neboli uskutečň akci, která přispěje k řešení nebo zvýší povědomí o vybraném globálním problému.

Časté téma: odpovědná spotřeba

Ve školním roce 2022/2023 se ve Světových školách konala řada zajímavých místních akcí, například: Nastavme si zrcadlo! (problematika změny klimatu), Postavení žen ve společnosti, Férová snídáně, S knížkou na prázdniny...

světová škola

GLOBÁLNÍ TÉMATA NAPŘÍČ PŘEDMĚTY

Jak otevřít globální téma napříč několika předměty si ukážeme během interaktivního workshopu. Vyzkoušíme si lekce do konkrétních předmětů (především do těch přírodovědných) a budeme pracovat s metodami kritického myšlení a mezipředmětovými vazbami. Lekce vytvářeli učitelé 2. stupně ZŠ k tématům, jako jsou klimatická změna, migrace, gender, propojnost světa, a budou k dispozici v komplexní metodice.

Co si z workshopu odnesete? Nové metodické materiály, inspiraci a podněty od vašich kolegů. Workshop je určený pro (budoucí) učitelky a učitele 2. stupně ZŠ. Účastníci získají nový tištěný metodický materiál s lekcemi.

Na workshopy, které proběhnou v několika termínech (24. 8., 26. 9., 12. 10., 14. 11. 2023) online či prezenčně vás zve Arpok, o. p. s. Obsah bude víceméně totožný. Lektorují Johana Krajčířová nebo Petra Gajová. Workshopy jsou zdarma díky finanční podpoře z projektů Globální témata napříč předměty a Učíme o globálních souvislostech. Více informací na:

<https://arpok.cz/pro-pedagogy/seminare/>

Ze škol, které v červnu získaly titul Světová škola, realizovala například například ZŠ Alšova v Kopřivnici akci *Alšovka bojuje za lidská práva* a tým to zhodnotil: „Překvapila nás velká motivace a chuť žáků zapojit se do aktivit Světové školy, jejich vnímání potřebnosti tyto akce realizovat a zapojovat se do nich jako škola. Naučili jsme se všichni lepší spolupráci, a to se týká jak samotných žáků, tak i vyučujících v rámci mezipředmětových vztahů.“

ZŠ a MŠ Dub nad Moravou připravila *Dubský týden odpovědné spotřeby*. Celý rok se věnovali tématu, realizovali několik akcí ve škole i mimo ni. Příkladem může být Dobropečení aneb Pečení pro dobrou věc, kdy žáci věnovali vybrané prostředky z, prodeje pečeneých výrobků

dobročinné organizaci, kterou si sami vybrali, Team Seas, jejímž cílem je čištění moře od odpadu. V rámci Dubského týdnu odpovědné spotřeby se žáci věnovali nejen úklidu okolí školy, ale hlavně řešili předcházení odpadů a globální souvislosti věcí, které běžně používají, např. oblečení, mobilní telefony.

Tým z Gymnázia Lipník nad Bečvou uspořádal *Běh pro zdraví sebe i ostatních* a shrnul: „Příprava a realizace místní akce nás naučila spojit síly v rámci pedagogického sboru a spolupracovat se studenty jinou formou, než jsme zvyklí. Ukázalo se, že když se studentům předá odpovědnost, zvýší to jejich vnitřní motivaci a pak se s vervou ponoří do globálních témat.“

ZŠ Poznávání, s. r. o., dala *Stop palmovému oleji!* Školní tým se v průběhu roku zabýval problematikou pěstování palmy olejné. Žáci provedli dotazníkové šetření, v okolí školy vyvěsili plakáty informující o původu palmového oleje, diskutovali s režisérem filmu *Zelená poušť* Michalem Gálíkem a uspořádali informační kampaň v Riegrových sadech v Praze. Cílem kampaně bylo informovat děti, rodiče a veřejnost o škodlivosti velkoplošného vysazování plantáží palmy olejné a nasbírat dostatek finančních prostředků na nákup aru pralesa na Kostarice nebo „adopci“ orangutana.

Světová škola 2023/2024

Ve školním roce 2023/2024 se můžete do Světové školy zapojit i vy. Přihlášky přijímáme do 15. září 2023. Kompletní informace o programu Světová škola jsou k dispozici na www.svetovaskola.cz. Jednotlivé kroky vysvětluje Průvodce programem Světová škola.

Program Světová škola je dlouhodobě podpořen z prostředků České rozvojové agentury v rámci zahraniční rozvojové spolupráce ČR. Na organizaci programu se podílejí Člověk v tísni, Arpok a Adra. ■

Lenka Pánková

(lenka.pankova@arpok.cz), ARPOK, o. p. s., www.arpok.cz, www.svetovaskola.cz
Foto: Tomáš Princ, Jakub Wittka

